Dünyayı sevelim; ama…

Selman Nur: “Dünya sevgisinde ölçü nedir? Bediüzzaman Hazretleri dünyanın üç yüzü olduğunu söylüyor. Bunu açıklar mısınız?”

Cenâb-ı Hak dünyayı ve dünyadaki her şeyi güzel yarattığını, fakat bunların geçici olduğunu, aldanılmaması gerektiğini, asıl dönülecek ve varılacak yerin Allah’ın huzuru olduğunu bildiriyor. “Nefsanî arzulara, kadınlara, oğullara, hesapsız şekilde biriktirilip istif edilmiş altın ve gümüşe, salma atlara, davarlara ve ekinlere karşı düşkünlük insanlara çekici kılındı. Bunlar dünya hayatının geçici menfaatleridir. Hâlbuki varılacak güzel yer, Allah’ın katıdır.” 1

Bediüzzaman Saîd Nursî Hazretlerine göre dünyanın üç yüzü vardır:

1- Dünyanın birinci yüzü, Cenâb-ı Hakk’ın isimlerine bakar. Allah’ın isimlerinin nakışlarını gösterir. Mânâ-yı harfiyle, yani ayna gibi başkasını gösteren vücudu ile Allah’ın isimlerinin aynası hükmündedir. Dünyanın bu yüzü Allah’ın hadsiz isimlerinin hadsiz mektupları mahiyetindedir; bu yüz gayet güzeldir. Nefrete değil; aşk derecesinde sevilmeye lâyıktır. Çünkü dünyanın bu yüzü sevildikçe, neticede Allah’ın isimleri sevilmiş olur, Allah sevilmiş olur.

2- Dünyanın ikinci yüzü âhirete bakar. Âhiretin tarlasıdır. Cennetin fidanlığıdır. Rahmetin çiçekliğidir. Dünyanın bu yüzü de, birinci yüzü gibi güzeldir. Çünkü bu yüzde ekilen her şey Allah’ın izniyle âhirette ebediyen meyve verecektir. Şu halde bu yüz de tahkire değil; muhabbete lâyıktır.

3- Dünyanın üçüncü yüzü, insanın heveslerine bakan, gaflet perdesi olan ve ehl-i dünyanın oyuncağı hükmünde bulunan yüzüdür. Dünyanın bu yüzü gayet çirkindir, gayet tehlikelidir. Çünkü fanidir. Çünkü yok olucudur. Çünkü elemlidir. Çünkü keder vericidir. Çünkü aldatıcıdır. İşte âyetlerin ve hadislerin dikkat çektiği ve sevgisine aldanmamak için uyardığı yüz, bu yüzdür. Sevilmemesi gereken, nefret edilmesi gereken, kendisinden Allah’a sığınılması gereken yüz, bu yüzdür.

Üstad Said Nursî Hazretlerine göre dünyayı tahkir edenler dört sınıftır:

1- Ehl-i marifettir. Yani Allah’ı bilenlerdir. Bu sınıf, Cenâb-ı Hakk’ı derinden bilmeye, O’nu tanımaya, sevmeye, rızasını kazanmaya ve O’na ibadet etmeye set çektiği ve

mâni olduğu için dünyayı sevmez.

2- Ehl-i âhirettir. Yani kendisini ahirete vermiş olanlar. Âhiret nimetlerine düşkün, gece gündüz âhiret için hazırlanan, ebedî hayat için çalışan bu kimseler dünyanın geçim derdi, çoluk çocuk derdi, aşı ve işi gibi bir takım zorunlu çalışmalarından rahatsız olurlar. Âhireti bilen ve âhirete hazırlanan, fakat dünyanın zarurî işlerinden dolayı âhiret amelinden geri kalan bu kimseler, Cennetin güzelliklerine nispeten dünyayı çirkin görürler. Nitekim dünyanın bütün güzellikleri, Cennetin güzelliklerine oranla hiç hükmündedir. Cennetin bir sinek kanadı kadar nuru, dünya ve içindekilerden daha kıymetlidir.

3- Dünyayı sevmeyen üçüncü sınıf insan grubu ehl-i dünyadır. Bir kısım ehl-i dünya dünyayı sevmez; çünkü eline geçiremez. Kovalar durur. Dünya bir türlü eline geçmez. Bu sevmemek makbul değildir, çünkü bu dünyanın nefretinden değil; dünyanın sevgisinden ileri geliyor. Çünkü dünya eline geçse sevecek, fakat geçmiyor.

4- Dünyayı sevmeyen dördüncü sınıf insan da yine ehl-i dünyadır. Bu kısım ehl-i dünya, dünyayı eline geçiriyor, yatıyla, katıyla, parasıyla, puluyla dünyayı ayaklarına serilmiş buluyor, dünyayı dolu dolu yaşıyor. Fakat ne çare; dünya durmuyor, gidiyor. Onu da beraber götürüyor. O da bunu hissediyor ve kızıyor. Sırf teselli bulmak için dünyadan nefret ettiğini söylüyor. “Pistir!” diyor. Oysa bu hakaret de dünya sevgisinden ileri geliyor.
Makbul tahkir, ilk iki sınıf olan ehl-i marifet ve ehl-i âhiretin tahkiridir. 2
Dünyayı âhiretin bir tarlası ve Cenâb-ı Hakk’ın isimlerinin aynası ve geçici bir misafirhanesi olarak sevmenin, nefs-i emmâre karışmamak şartıyla Cenâb-ı Hakk’a ait bir sevgi olduğunu bildiren Bedîüzzaman Hazretleri, bunun için dünyayı ve dünyadaki varlıkları mânâ-yı ismiyle değil, mânâ-yı harfiyle sevmemiz gerektiğini kaydediyor. Yani Bedîüzzaman’a göre dünya, “Ne güzeldir!” diye değil; “Ne güzel yapılmış ve yaratılmıştır!” diye sevilmelidir, kalbimizin içine Allah’tan başka sevgilerin ve muhabbetlerin girmesine izin vermemelidir, çünkü kalbin içi Allah’a mahsustur.
Dünyada böylesine Allah sevgisini kazanmak ve muhafaza etmek için Allah’a duâ etmeli ve “Allah’ım! Bize Kendi sevgini ve bizi Sana yaklaştıracak şeylerin sevgisini nasip et!” demeliyiz. 3
Üstad Bedîüzzaman Hazretleri, dünyayı âhiretin tarlası ve Allah’ın isimlerinin aynası hükmünde görerek sevmenin âhiretteki neticesinin, dünya kadar, fakat fânî dünya gibi fânî olmayan bâkî bir Cennet olduğunu bildiriyor. 4
Cenâb-ı Hak bizi, dünyayı âhiretin tarlası ve Allah’ın isimlerinin aynası görerek sevenlerden eylesin ve fani dünyanın fitnelerinden bütün Müslümanları korusun.

Âmin.

Dipnotlar:

1- Âl-i İmrân Sûresi, 3/14.
2- Sözler, s. 571, 572.
3- Sözler, s. 584.
4- Sözler, s. 592.